

עפ"ג 46688/12/19 - א' ק' נגד מדינת ישראל

בית-המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 46688-12-19 ק' נ' מדינת ישראל 06 פברואר 2020

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט עמית [אב"ד]

כ. סעב, שופט

ש. שטמר, שופטת עמיתה

המערער:

א' ק'

ע"י ב"כ עוה"ד מיכאל כרמל ואח'

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד גב' שלי זאבי

הודעת ערעור מיום 18.12.19 על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 3.11.19 בת"פ 35722-03-18.

פסק דין

א. בפנינו ערעור על גזר-דינו של בית-משפט השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 3.11.19 ב-ת"פ 35722-03-18, לפיו נדון המערער (יליד שנת 1963) לשישה חודשי מאסר אותם ירצה בעבודות שירות, שישה חודשי מאסר על-תנאי לתקופה של 3 שנים, ותשלום פיצוי למתלונן בסכום של ₪ 5,000 ב-5 תשלומים שווים ורצופים, זאת לאחר שהמערער הורשע לפי הודאתו, בעבירות של חבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), איומים לפי סעיף 192 של החוק, והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 של החוק.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

בכתב-האישום המתוקן שהוגש כנגד המערער צוין, כי במועד הרלוונטי לכתב האישום היו המערער ובנו של המתלונן (אור) שכנים בבנין מגורים, וביניהם התנהל סכסוך שכנים מתמשך שהחל עובר למועד הרלוונטי לכתב האישום.

יצוין, כי המתלונן הוא מר אפרים דוד, אביו של אור.

ביום 19.7.2017 סמוך לשעה 19:00 בערב, בחניית הבניין, התקין המערער גדר ברזל המפרידה בין החניה של

בנו של המתלונן לבין חנייה אחרת בה עשה המערער שימוש.

משנודע למתלונן על מעשיו של המערער, הגיע לאזור הבניין כשהוא נעמד מצדו השני של הכביש מול חניית הבניין.

משהבחין המערער במתלונן החל הוא לאיים ולגדף אותו באומרו: "**אני אהרוג אותך, בן זונה, אני עוד אהרוג אותך**", ואז השליך המערער לעבר המתלונן דלי המכיל אבנים, אך הדלי לא פגע במתלונן.

בהמשך, חבל המערער במתלונן באופן שהיכה אותו בפניו באמצעות מכת אגרוף, שבר את משקפי הראיה שהיו על פניו, וגרם לו לשבר בגשר האף, לחתך בצורת ר' עמוק מעל עצם האף משמאל, ולדימום מסיבי.

המתלונן ניסה לברוח מן המערער תוך שהמערער מצליף בו באמצעות חבל, וגורם לו לחבלות בחזה עליון מרכזי, וצלילות לצרציות שוט בגב ימין עליון וגב שמאל תחתון (לצרציות=שיסוף, קרע בבשר היוצר פצע עם קצוות לא סדירים).

ג. לטענת המדינה בנסיבות אלה איים המערער על המתלונן בפגיעה שלא כדין בחייו, בחרותו ובגופו בכוונה להפחידו או להקניטו, חבל במתלונן חבלה חמורה שלא כדין, והרס במזיד ושלא כדין רכוש.

לפיכך ייחסה המדינה למערער עבירות של חבלה חמורה לפי סעיף 333 של החוק, אימים לפי סעיף 192 של החוק והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 של החוק.

ד. בישיבת בית-משפט קמא מיום 29.1.2019 הודיעו הצדדים, כי הגיעו להסדר טיעון שלפיו מבקש המערער כי יותר לו לחזור בו מכפירתו, כתב-האישום יתוקן, המערער יודה בעובדות כתב-האישום המתוקן, יורשע, וכל צד יטען לעונש באופן פתוח.

לאחר שהמערער אישר כי הוא הבין את כתב-האישום המתוקן ומודה בכל המיוחס לו, ניתנה הכרעת הדין לפיה הורשע המערער בעבירות שיוחסו לו בכתב-האישום המתוקן.

ה. הסניגור ביקש מבית-משפט קמא להפנות את מרשו לקבלת תסקיר של שירות המבחן על-מנת שתיבחן שאלת הרשעתו של המערער בדין, כשהכוונה היא לשכנע את בית-המשפט לבטל את הרשעתו של המערער לאחר שיתקבל תסקיר שירות המבחן.

ב"כ המדינה הודיעה, שקיימת הסכמה להפניית המערער לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר ואולם, אין המדינה פתוחה להמלצות שבתסקיר, מה גם שהמדינה עומדת על הרשעתו של המערער ותבקש כי יוטל עליו עונש מאסר לריצוי בפועל.

ו. בתסקיר מיום 27.6.19 צוין, שאין לחובתו של המערער הרשעות-קודמות.

באשר לנסיבות נשוא כתב-האישום תיאר המערער, כי הוא מתגורר בשכנות מזה כשנתיים לבנו של המתלונן, וקיים ביניהם סכסוך מתמשך על רקע אי-הסכמות בנוגע למיקום החניה ואי-שביעות רצון של המתלונן מכך שבתו של המערער הפעילה פעוטון בביתו של המערער.

ביום ביצוע העבירות התקין המערער גדר ברזל בחניה שלו כדי ליצור הפרדה בינו לבין חניית בנו של המתלונן כדי להימנע מוויכוחים ביניהם.

לטענת המערער, ניסה המתלונן, אביו של שכנו, לעקור את הגדר ועקב כך התפתח ביניהם עימות מילולי שהסלים לתגרה בין השניים.

המערער שלל כי זרק אבנים על המתלונן, ושלל כי הצליף במתלונן עם חבל (כפי שיוחס לו בכתב-האישום המתוקן), אך נטל אחריות על התנהלותו התוקפנית ועל האלימות המילולית כלפי המתלונן.

המערער הכיר גם בכך שפעל באימפולסיביות ובאופן אלים ולא מבוסס, והביע צער וחרטה על מעשיו.

לטענת המערער, התנהגותו בזמן ביצוע העבירות היא חריגה ואינה מאפיינת את דפוסי התנהגותו והערכים עליהם חונך וגדל.

שירות המבחן כתב שהמערער התרכז בשיחותיו במחירים שהוא משלם, לטענתו, עקב מעורבותו באירוע נשוא הדין, בכל הנוגע לחייו האישיים-משפחתיים, הביע חרטה על מעשיו ותיאר כי פעל באופן שגוי, אך ציין שמעשיו התוקפניים באו בתגובה להתנהלותו של המתלונן.

המערער ביקש את סיוע שירות המבחן לסיום ההליך ללא הרשעתו בדין, ותיאר, כי הוא מנהל עסק עצמאי של שרברבות ובין לקוחותיו נמנים בסיסי צה"ל וחברות מתחום הביטחון ולכן, הרשעתו בדין לא תאפשר לו להמשיך לספק שירות לאותם לקוחות.

בנוסף, הציג אישור מרואה-החשבון שלו כתימוכין דבריו.

שירות המבחן מציין, שלפי התרשמותו תפקד המערער באופן תקין ומסתגל לאורך השנים במסגרות שונות של חייו, והוא מנהל עסק עצמאי לאורך שנים, דבר המעיד על היותו בעל כוחות ויכולות.

באשר לעבירות שביצע המערער התרשם שירות המבחן, כי קדמו להן יחסים מתוחים וסכסוך מתמשך עם שכנו (בנו של המתלונן) ומנקודת מבטו של המערער, הוא השקיע מאמצים ליישב את ההדורים ביניהם אך ללא תועלת, ולפי תפיסתו מתנכל לו שכנו ללא סיבה.

שירות המבחן התרשם שמערכת היחסים בין השניים מייצרת אצל המערער תחושת עלבון, תסכול, ופגיעה בדימויו העצמי. הקושי שלו להכיל תחושות אלה גרם להתנהגותו הבלתי מאוזנת, כמתואר בכתב-האישום המתוקן.

עוד התרשם שירות המבחן, שהמערער לא הפעיל שיקול דעת מספק אודות השלכות מעשיו. יחד עם זאת, ציין שירות המבחן, שהמערער הוא בעל ערכים נורמטיביים, ואינו מתאפיין בדפוסי התנהגות אלימים בדרך כלל.

את רמת הסיכון להישנות עבירות אלימות מצד המערער מעריך שירות המבחן כנמוכה. רמת המסוכנות לגבי החומרה הצפויה - נמוכה אף היא.

נוכח התרשמות שירות המבחן כי אין המדובר באדם בעל דפוסי חשיבה אלימים, והתנהלותו בדרך כלל איננה אלימה, אין שירות המבחן בא בהמלצה להעמיד את המערער בצו מבחן.

יחד עם זאת, סבור שירות המבחן, שנכון יהיה להטיל על המערער צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות. מוסיף שירות המבחן, כי ענישה מוחשית תהווה עבור המערער גבול ברור למעשיו, לרבות פיצוי על הנזק אותו הסב.

ז. לעניין אי-הרשעה מציין שירות המבחן, כי שקל את חומרת העבירות ואת הנזקים שגרם המערער במעשיו למתלונן, וכמו כן שקל שירות המבחן את קשייו של המערער ליטול אחריות על כל המיוחס לו בכתב-האישום.

יחד עם זאת, הביא שירות המבחן בחשבון את העדר עבר פלילי לחובתו של המערער, ואת הכרתו של המערער בכך שפעל באופן שגוי. כמו-כן שקל שירות המבחן את טענתו של המערער, כי הרשעה בדין תפגע במטה לחמו הואיל ולא יוכל להמשיך לספק שירותים לגורמי ביטחון עמם הוא עובד כיום. משכך, המליץ שירות המבחן לבטל את הרשעתו של המערער.

ח. בנוסף הפנה בית-משפט קמא את המערער לקבלת חוות-דעת של הממונה על עבודות שירות.

מחוות-דעת הממונה מיום 31.10.19 עולה, כי המערער כשיר לביצוע עבודות שירות.

ט. בישיבת בית-משפט קמא מיום 23.7.19 נשמעה עדותו של המתלונן כחלק מן הראיות לעונש מטעם המדינה.

לטענת המתלונן, הוא סובל מחוסר שמיעה באוזן שמאל, צפצופים באוזן וכאבי ראש ואינו ישן בלילה. לדבריו, נקבעו לו במוסד לביטוח לאומי 45% נכות במצטבר ולטענתו: **"הכל קשור לאותו מקרה. לפני כן לא היו לי בעיות רפואיות בנושא הזה"** (עמ' 12 לפרוט').

המתלונן ביקש, כי המערער יורחק במידת האפשר ("כמה שיותר") מן הבית, ושהמערער יפצה אותו הואיל ונגרם למתלונן, לטענתו, נזק כספי לא קטן, ובנוסף, שבר המערער את משקפיו בשווי של כ-2,500 ₪.

י. הטיעונים לעונש נשמעו ביום 3.11.19, ובמסגרתם הגיש ב"כ המדינה לעיון בית-המשפט את תמונות הפגיעה במתלונן, מסמכים רפואיים, ופסיקה הנוגעת לסוגיית אי-ההרשעה.

כמו-כן, הגיש ב"כ המדינה טיעונים כתובים לעונש.

לטעמו, מידת הפגיעה של המערער בערכים החברתיים המוגנים היא משמעותית ביותר הואיל ולמתלונן נגרם שבר בעצמות האף, חתך עמוק מעל עצם האף משמאל, ודימום מסיבי.

ב"כ המדינה הפנה לפסיקה רלוונטית ממנה ניתן ללמוד מהי מדיניות הענישה הנהוגה.

כמו-כן, הוגשה פסיקה כדי לבסס את טענתו של ב"כ המדינה לענישה מחמירה מכוונת הרתעה.

לטענת ב"כ המדינה, מתחם הענישה ההולם נע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל-3 שנות מאסר בפועל.

בהתייחס לתסקיר שירות המבחן טען ב"כ המדינה, שהמערער אינו נוטל אחריות על מעשיו ואף שולל את עובדות כתב-האישום בהן הודה.

ב"כ המדינה הצביע גם על-כך, ששירות המבחן אינו בא בהמלצה טיפולית כלשהי בעניינו של המערער.

המדינה מתנגדת להמלצת שירות המבחן הואיל ולפי ההלכה הפסוקה יש לבכר שיקולי ענישה, גמול והרתעה על-פני שיקול השיקום.

מטעם המדינה נטען, כי היענות להמלצת שירות המבחן כמוה כזניחת מכלול שיקולי הענישה, פרט לשיקול השיקום, ויש לזכור שעל כתפיו של בית-המשפט מוטלת הסמכות והחובה לאזן בין מכלול שיקולי הענישה, בעוד שהמלצת שירות המבחן מגלמת רק אחד מבין שיקולים אלה.

ב"כ המדינה הדגיש, תוך הפניה לפסיקת בית-המשפט העליון, שהימנעות מהרשעה תהא רק במקרים החריגים והמתאימים ולא זה המקרה שבפנינו.

כמו-כן, סבור היה ב"כ המדינה, שבמקרה שבפנינו אין הצדקה לסטות ממתחם הענישה ההולם הואיל והמערער אינו נוטל אחריות באופן מלא למיחוס לו בכתב-האישום המתוקן. התייחסות לכך מופיעה בתסקיר שירות המבחן.

ב"כ המדינה עמד אפוא בטיעונו בפני בית-משפט קמא על הטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, בתוך המתחם שהציע (12 חודשים עד 3 שנים), לרבות מאסר על-תנאי משמעותי, קנס ופיצוי משמעותי למתלונן.

י"א. סנגורו של המערער, עו"ד מיכאל כרמל, לא חלק על-כך שמרשו לא צריך היה להתנהג כפי שהתנהג, ואין מחלוקת שעל המערער ליתן את הדין על מעשיו.

יחד עם זאת, ביקש הסניגור, כי תובא בחשבון העובדה שאין למערער, יליד 1963, הרשעות קודמות ומעולם אף לא נחקר במשטרה, וזהו האירוע הפלילי האלים היחיד מימי חייו.

לטעמו של הסניגור, נוסח כתב-האישום באופן המסתיר מבית-המשפט עובדה אחת ברורה דהיינו: בסעיף 2 של כתב-האישום נטען, כי המתלונן נעמד מצדו השני של הכביש, ואולם, שאר הסעיפים אינם מלמדים כיצד נוצר מגע בין המתלונן לבין המערער. טוען הסניגור, שאילו היה המתלונן ממשיך לעמוד בצד השני של הכביש, האירוע לא היה מתרחש.

המתלונן עצמו, כך ציין הסניגור על-יסוד דברי המתלונן בחקירתו במשטרה מיום 14.11.17, העיד, שהוא התקרב "כדי שיוכל לשמוע תקלות". (עמ' 16 לפרוט' ש' 4).

לטענת הסניגור, התרחש האירוע בשיאה של תקופה קשה בין המערער ורעייתו דאז, לבין השכנים החדשים: בנו של המתלונן ורעייתו, על רקע ויכוחים בעניין חניה, וכן נזקים כאלה ואחרים שהאחד גרם למשנהו.

האירוע שהתרחש גרם, כך לטענת הסניגור, שבר של ממש במשפחתו של המערער שנפרד מרעייתו ועבר הליך גירושים קשה, ולמעשה עזב המערער את הבית. עוד ציין הסניגור, כי המערער נטל אחריות למעשיו בהזדמנות הראשונה.

הסניגור כפר בטענת המתלונן, שהועלתה במסגרת הטיעונים לעונש, שנגרמה לו עקב האירוע נכות בשיעור של 45%, שכן לדעת הסניגור האירוע לא גרם נכות למתלונן, ובכתב האישום לא צוין שנגרמה נכות שכזאת.

כמו-כן, בתעודות הרפואיות שהוגשו אין זכר לפגיעה בשמיעה (כפי שטען המתלונן).

הסניגור חזר והדגיש, שעד לאירוע התנהג המערער כאדם שומר חוק. גם מאז האירוע ועד היום לא נפתח שום תיק כנגד המערער, וזהו מקרה אחד ויחיד בחייו. עוד הדגיש הסניגור, שהמערער לא הביא את המתלונן לפתחו, והמערער לא יזם את המגע בינו לבין המתלונן, שהרי המערער רק התקין מעקה בחניית הבית, דבר שלא מצא חן בעיני בנו של המתלונן, שקרא לצורך זה לאביו (המתלונן) במקום לקרוא למשטרה.

לטענת הסניגור (עמ' 16 לפרוט'):

"המגע שנוצר בין המתלונן לבין מרשי הוא מגע יזום מעורר מחלוקת ומגע מתגרה".

לטעמו של הסניגור, מתחם הענישה נע בין תקופת מאסר שניתן לרצותה בעבודות שירות ועד סדר גודל של 15-18 חודשי מאסר בפועל.

בעניינו של המערער, ובהתחשב בכך שזו מעידתו הראשונה, ביקש הסניגור, שבית-משפט קמא יאמץ את המלצות שירות המבחן, שאם לא כן, תיפגע יכולתו של המערער להתפרנס וליתן שירות לבסיסי צה"ל בצפון. הסניגור הדגיש, שהמערער עובד מבוקר עד ערב, הוא עצמאי, עובד יחיד בעסקו, ולכן ריצוי המאסר על דרך עבודות שירות יביא להתמוטטות העסק.

על-יסוד כל אלה ביקש הסניגור, שבית-משפט קמא יאמץ את המלצות שירות המבחן ויסתפק בצו של"צ כדי שלא לפגוע בעבודתו של המערער.

י"ב. המערער עצמו פנה לבית-משפט קמא, הביע את צערו, וציין כי: "**הבית נהרס**" והוסיף, כי המתלונן בא כדי להקליטו וכי הוא, המערער, נפל בפח והדבר עלה לו ביוקר.

עוד טען המערער, שהוא התלונן רבות במשטרה על-כך שהמתלונן (כנראה הכוונה: בנו של המתלונן) מפריע לו בחניה, אך הדבר לא עזר והוסיף, כי: "**המערכת לא הכי בריאה שם**".

י"ג. בגזר-דינו מיום 3.11.19 ציין בית-משפט קמא, כי הוא רואה בכל האירועים המתוארים בכתב-האישום אירוע אחד וכן הוסיף, כי במעשיו פגע המערער בשלמות גופו של המתלונן, בבריאותו, ובכבודו, וכי מידת הפגיעה היא בינונית.

בית-משפט קמא אף לקח בחשבון שהמערער לא תכנן את מעשיו, אלא נקלע לאירועים המתוארים בכתב-האישום, אך חלקו של המערער באירועים הוא מלא.

כמו-כן, לקח בית-משפט קמא בחשבון את הנזק שנגרם למתלונן, ואת הנזק שהיה צפוי להיגרם לו ממעשיו של המערער, כמו גם את הסיבות שהביאו את המערער לביצוע העבירות, ומכאן מסקנתו של בית-משפט קמא שמתחם הענישה ההולם את מעשיו של המערער נע בין 6 חודשי מאסר, אותם ניתן לבצע בעבודות שירות, ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

באשר לענישה הראויה בתוך המתחם הביא בית-משפט קמא בחשבון את פגיעתו של העונש במערער, בין היתר גם לנוכח גילו, ובנוסף הביא בית-משפט קמא בחשבון את פגיעת העונש במשפחתו של המערער, מה גם שהמערער עבר הליך גירושין קשה לאחר ביצוע העבירות.

בנוסף, לקח בית-משפט קמא בחשבון את הנזקים שנגרמו למערער עקב ביצוע העבירה בשים לב לכך שהרשעה זו היא הראשונה בחייו של המערער. כמו-כן, נתן בית-משפט קמא דעתו על-כך שהמערער נטל אחריות מלאה על מעשיו, וכי עד לביצוע העבירות נשוא הדיון התנהגותו של המערער הייתה חיובית.

בית-משפט קמא התחשב בנסיבות חייו של המערער, כמתואר בתסקיר שירות המבחן ובטיעונו של הסניגור.

כמו-כן, הביא בית-משפט קמא בחשבון, שמאז ביצוע העבירות חלפו כשנתיים ו-4 חודשים, וכי עברו של המערער נקי.

י"ד. בהתייחס להמלצותיו של שירות המבחן קבע בית-משפט קמא, שלמרות היות התסקיר מפורט ומקיף אין באפשרותו לקבל את המלצותיו.

באשר לסוגיית אי-ההרשעה התייחס בית-משפט קמא לפסיקה הרלוונטית וציין, כי המערער התנהג באלימות כלפי המתלונן ואף גרם לו לחבלה חמורה תוך שאיים להרוג אותו.

לפיכך, אין המקרה מתאים לוותר על הרשעה, בין היתר, נוכח חומרת העבירות וחומרת התנהגותו של המערער. בנוסף, בהתייחס לשיקול השני שיש להביאו בחשבון (שההרשעה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם) ציין בית-משפט קמא, כי הוגש על-ידי הסניגור מכתב רואה-החשבון של המערער (נ/1).

במכתבו ציין רואה-החשבון, כי לדברי המערער, אם יורשע לא יוכל הוא ליתן שירות לבסיסי צה"ל ולחברות העוסקות בתחום הביטחון. ואולם, כך העיר בית-משפט קמא, מכתב זה מבוסס על דבריו של המערער עצמו ואין אסמכתא מן הגורמים הנ"ל שאכן יפסיקו לאפשר למערער ליתן להם שירות. מכאן, שלא עלה בידי המערער להניח בפני בית-משפט קמא מסמך ראוי בנוגע לפגיעה אפשרית בפרנסתו ובתעסוקתו.

משלא התקיים בעניינו של המערער אף לא אחד מן התנאים הנדרשים בפסיקה על-מנת שניתן יהיה לשקול את ביטולה של ההרשעה, דחה בית-משפט קמא את בקשתו זו של המערער.

בית-משפט קמא הוסיף, שאין מתקיימים בענייננו שיקולים המצדיקים חריגה לקולא מן הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם, ואולם, הטיעונים והשיקולים שהועלו בפני בית-המשפט די בהם על-מנת שניתן יהא להסתפק בענישה ברף התחתון של המתחם, בצירוף מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

לעניין הקנס החליט בית-משפט קמא להימנע מלחייב את המערער בתשלום קנס על-מנת לאפשר לו לשלם פיצוי למתלונן. על-יסוד שיקולים אלה, הטיל בית-משפט קמא על המערער את הענישה שפירטנו בפתח דברינו.

ט"ו. המערער ממאן להשלים עם גזר-דינו של בית-משפט קמא וערעורו מונח בפנינו.

נטען, שכתב האישום המתוקן מסתיר את העובדה, שהמתלונן חצה את הכביש מן הצד שבו עמד לעבר צדו השני, שם עסק המערער בגידור מקום החניה שבשימוש. לטענת המערער, אילו נותר המתלונן בצד שבו עמד תחילה, והיה נמנע מלחצות את הכביש ולהתקרב למערער, היה האירוע נמנע, אלא שהמתלונן, כעולה, לטענת המערער, מתיק החקירה, התקרב לעבר המערער כדי שיוכל "לשמוע תקלות".

לטעמו של הסניגור, נסיבות ביצוע העבירה מצדיקות את אימוץ המלצת שירות המבחן, מה גם שהמערער אדם מבוגר שמעולם לא פגע באיש.

הסניגור מדגיש, שלפי סעיף 40ט(2) של החוק (נעיר, כי בסעיף 8 של הודעת הערעור נכתב אמנם: סעיף 40א(2) לחוק, אך למעשה הכוונה היא לסעיף 40ט(2) לחוק), יש להביא בחשבון את חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה, וכן יש להביא בחשבון את הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה (סעיף 40ט(5) של החוק), וכן יש להתחשב ביכולתו של הנאשם להימנע מן המעשה, מידת שליטתו על מעשהו, לרבות התגרותו של נפגע העבירה (סעיף 40ט(7) של החוק).

נטען בערעור, שמדובר בענייננו במסכת ארוכה של התגרות מצד משפחת המתלונן, ובית-משפט קמא לא העניק כל משקל לנתון זה. עסקינן, כך נטען בערעור, במעשה שאיננו מתוכנן כי אם ספונטני על רקע התגרות של המתלונן במערער.

לטעמו של הסניגור, הטלת ענישה של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות לאדם ללא עבר פלילי אינה מידתית, בפרט כשקיים אפיק שיקומי אמיתי שיכול להועיל למערער באופן משמעותי. נטען עוד, שאמנם נגרם נזק חמור לקרבן, אך לא תצמח כל תועלת משליחתו של המערער לריצוי מאסר בעבודות שירות, והדבר לא יגן על האינטרס הציבורי, בעוד שהדבר הנכון הוא להטיל פיצוי על המערער.

הסניגור מפנה בנימוקי ערעורו ל-עפ"ת (מחוזי חיפה) 1267-05-16 **רוברט חיזגילוב נ' מדינת ישראל** (29.6.16), בכל הנוגע לחשיבות שיקולי השיקום, וכן מפנה הוא לדו"ח ועדת דורנר מנובמבר 2015.

לטעמו של הסניגור, המקרה שבפנינו מצדיק חריגה לקולא ממתחם הענישה ההולם (סעיף 40ד(ב) של החוק, תוך הדגשה שהמערער נעדר עבר פלילי כלשהו, ותפקד בכל רובד אפשרי באורח נורמטיבי, כעולה מן התסקיר. נסיבות יוצאות דופן, כך לטענת הסניגור, הובילו את המערער לתקופה משברית בחייו, וכרקע לכך הסכסוך עם בנו של המתלונן שמירר את חייו של המערער וחתר להפקיע שטחים הנמצאים בשימוש של המערער מזה כשלושים שנה.

לכך התווספו גירושיו של המערער ומכירת ביתו.

כל אלה, לרבות גילו של המערער, נסיבותיו האישיות, וההליך השיקומי שעבר, צריכים להוביל להקלה בענישה מטעמי שיקום.

עוד נטען בערעור, שבנסיבות העניין ראוי להימנע מהרשעת המערער נוכח תסקיר שירות המבחן הממליץ על אופק שיקומי, ונטיית בתי המשפט לעבר הפן השיקומי. כל אלה מצדיקים לדעת הסניגור, התערבות בגזר-דינו של בית-משפט קמא ואימוץ המלצת שירות המבחן.

הסניגור אינו חולק על-כך, שהעבירה שבביצועה הודה המערער היא עבירת אלימות חמורה ביותר, ומגמת הפסיקה היא להחמיר בעבירות מסוג זה, אך יחד עם זאת קיימת בפסיקה הבנה כי ענישה בפועל אינה תמיד דרך המלך לעניין זה.

בענייננו, כך טוען הסניגור, הרשעת המערער תמנע ממנו להתפרנס באופן חופשי ממשלוח ידו וכניסתו למתקנים צבאיים תוגבל.

לטעמו של הסניגור, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה, הואיל ועיקר הנזק שנגרם הוא כספי וכלכלי.

עוד טען הסניגור, שהמערער הפגין הרתעה מגורמי אכיפת החוק.

כמו-כן, הוטל על המערער פיצוי כספי ופיצוי נוסף עתיד לבוא ככל שתוגש תביעה נגרת.

כל הסובבים את המערער יודעים את הפגיעה החמורה שחווה, ומבינים שביצוע מעשה אלימות עולה ביוקר.

מכאן, כך סבור הסניגור, לא תהא פגיעה מהותית בשיקולי הענישה עקב הימנעות מהרשעתו של המערער. לתמיכה בטיעונו הפנה הסניגור בערעור לפסיקה הנוגעת בדבר.

הסניגור הוסיף וטען, שבית-משפט קמא לא בחן כראוי את הנסיבות הרלוונטיות: גילו של המערער, תפקודו בחברה, עיסוקו, צפי לעתיד וכיוצ"ב, שהרי מן הפסיקה עולה, שניתנו פסקי דין בהם בוטלו הרשעות בעבירות שונות, כולל עבירות אלימות, במקרים העולים בחומרתם על המקרה נשוא הדיון כאן, ומכאן שראוי לקבל את המלצת שירות המבחן.

ט"ז. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 16.1.2020, חזר ב"כ המערער על כל הטענות שבערעור בהדגישו:

"מי שעבר את הכביש לכיוון מרשי זה המתלונן, וזה הוסכם בבית-משפט קמא. אם הוא לא היה חוצה את הכביש ומזמין משטרה ולא היה לוקח את החוק לידיים, אז לא היה קורה מה שקרה"
(עמ' 1 לפרוט').

עוד חזר והדגיש הסניגור, שהמערער מעולם לא הסתבך בפלילים, וכן הפנה לתסקיר שירות המבחן, ולנסיבותיו האישיות המשפחתיות של המערער.

לטענת הסניגור, המשמעות של 6 חודשי מאסר בעבודות שירות היא שלא ישאר עסק למערער ולא תהא לו פרנסה, ולכן ביקש הסניגור להמיר את עבודות השירות בצו של"צ, כדי שהמערער יוכל לפרנס את עצמו.

בהמשך דבריו ציין הסניגור, שחשובה יותר למרשו המרת עבודות השירות ב-של"צ מאשר ביטול ההרשעה, והוא אף הודיע: "**בשים לב להערת בית-המשפט, אני חוזר בי מהבקשה לביטול הרשעה**" (עמ' 2 לפרוט').

י"ז. ב"כ המדינה ביקשה כי נדחה את הערעור וציינה, שגזר הדין של בית-משפט קמא מאוזן ואף נוטה לקולא בהתחשב בחומרת העבירות, שהרי המערער איים כי ירצח את המתלונן, בהמשך זרק לעברו דברים, ונתן למתלונן מכת אגרוף שהסבה לו שבר באפו. לטעמה של ב"כ המדינה, בית-משפט קמא עשה חסד עם המערער כשהטיל עליו ענישה ברף הנמוך של המתחם.

עוד טענה ב"כ המדינה, שלא היה מקום להעלאת טענות בדבר התגרות מצד המתלונן, ולטעמה, המערער לא נטל אחריות על מעשיו, ולפיכך עתרה בסיום דבריה שנדחה את הערעור.

י"ח. לאחר שנתנו דעתנו לכתב האיטום המתוקן, תסקיר שירות המבחן, חוות-דעת הממונה על עבודות שירות, הטעוניהם לעונש בפני בית-משפט קמא, גזר-דינו של בית-משפט קמא, נימוקי הערעור, טעוניהם בפנינו של באי כוח שני הצדדים בישיבת בית-המשפט מיום 16.1.2020, לרבות עיונו בפסיקה הרלוונטית, מסקנתנו היא שדין הערעור להידחות.

י"ט. נדגיש בפתח דברינו, כי המערער הורשע לפי הודאתו בכתב-האיטום המתוקן בעבירות של חבלה חמורה לפי סעיף 333 של חוק העונשין, איומים לפי סעיף 192 של החוק, והיזק לרכוש במזיד לפי סעיף 452 של החוק.

המחוקק מתייחס בחומרה לעבירה של חבלה חמורה וקבע לצדה עונש מרבי של עד שבע שנות מאסר.

כ. שמענו מפי הסניגור, עו"ד מיכאל כרמל, טענות רבות בדבר התנהלותו של המתלונן, שחצה את הכביש לעבר המערער שעסק אותה עת בגידור החניה, כשלטעמו של הסניגור, אלמלא מהלך זה של המתלונן הייתה התקרית נמנעת.

עוד שמענו טענות רבות מפי הסניגור, שעשה כמיטב יכולתו כדי לסייע בידי המערער, על הנסיבות האישיות של מרשו.

כך גם הופנינו לעובדת היות המערער, יליד 1963, נטול כל עבר פלילי, אשר חי חיים נורמטיביים נטולי כל דפוס עברייני, והתבקשנו לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהמיר את עבודות השירות בצו של"צ מחשש שתיפגע עד מאוד פרנסתו של המערער שהוא בעל עסק עצמאי.

כל הנימוקים והשיקולים המפורטים שהובאו בפנינו ניצבים לנגד עינינו, אך דומה כי בראש ובראשונה, עלינו ליתן דעתנו לחומרת העבירה של גרימת חבלה חמורה, מבלי להמעיט בחומרת האיום שהשמיע המערער כלפי

המתלונן: "אני אהרוג אותך, בן זונה, אני עוד אהרוג אותך".

כ"א. פסיקת בית-המשפט העליון (כפי שגם הפנה אליה ב"כ המדינה בפני בית-משפט קמא) מתייחסת בחומרה רבה לעבירות אלימות. המסר העולה מן הפסיקה הוא, שמי שבוחר בדרך של אלימות, ראוי שיידע כי נטיית בתי המשפט תהא להשית עליו עונש מאסר מאחורי סורג וברית.

עיינו: ע"פ 8314/03 רג'אח שיהאד בן עווד נ' מדינת ישראל (7.6.05):

"בית-המשפט חייב להעלות את תרומתו הצנועה במלחמה הקשה שיש לחברה בישראל באלימות הגוברת והולכת ברחובות ובבתים, ותרומה זו תמצא את ביטויה בעונשים החמורים ששומה עליהם על בתי-המשפט לגזור על מעשי אלימות שפשו במקומנו כמגיפה. עלינו למוד את הרחמים שבליבנו כמידה הראויה להם, והרי ידענו כי כל מי שנעשה רחמן במקום אכזרי סוף שנעשה אכזרי במקום רחמן. יצא הקול מבית-המשפט ויילך מקצה הארץ ועד קצה. יצא הקול ויידעו הכל כי מי ששורשע בעבירת אלימות יישא בעונש חמור על מעשהו. והעונש יהיה על דרך הכלל כליאה מאחורי סורג וברית. וככל שיעצם מעשה האלימות כן תארך תקופת המאסר"
(ההדגשה שלנו).

בנוסף, בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' נאסר חסן (10.11.09) פסקה 21, נאמר עוד:

"יש לשוב ולהדגיש כי זכותו של כל אדם לחיים ולשלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתיר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להלחם באלימות שפשטה בחברה הישראלית על כל צורותיה וגווניה, אם בתוך המשפחה ואם מחוצה לה, אם בקרב בני נוער ואם בקרב מבוגרים. זהו נגע רע שיש לבערו מן היסוד. לפיכך, שעה שנגע האלימות והפרת החוק פושה בחברתנו מן הראוי שידע כל איש ותדע כל אישה כי אם יבחרו בדרך האלימות יטו בתי המשפט להשית עליהם עונשי מאסר מאחורי סורג וברית."

עוד עיינו ב-ע"פ 7878/09 מדינת ישראל נ' פלוני (3.8.10) שם נכתב:

"האלימות מכרסמת ביסודות חברתנו, ועלינו להשיב מלחמה כנגד אלו הנוטלים חרות לפעול באלימות כלפי הזולת. במסגרת מלחמה זו שומה על בתי המשפט להכביד את הענישה על עבריינים אלו. "חברתנו הפכה להיות חברה אלימה, ותרומתו של בית-המשפט למלחמה באלימות היא בהטלת עונשים ראויים" (ע"פ 5753/04 מדינת ישראל נ' רייכמן [פורסם בנבו], 7.2.2005), שישקפו ערכים של תגמול והרתעה... "

כ"ב. התנהלותו של המערער, מתואר בכתב-האישום המתוקן, מצביעה על פרץ של אלימות חסרת מעצורים מצד המערער כלפי המתלונן. לא זו בלבד שהמערער איים על המתלונן כי יהרוג אותו, אלא שהמערער

אף השליך לעבר המתלונן דלי המכיל אבנים, שלא פגע במתלונן.

ואולם, לא נתקררה דעתו של המערער עד שגם חבל במתלונן באופן שהיכה אותו בפניו מכת אגרוף, שבר את משקפי הראיה שהיו על פניו, וגרם למתלונן שבר בגשר האף, חתך בצורת ר' עמוק מעל עצם האף, ודימום מסיבי.

משניסה המתלונן לברוח מן המערער הצליף בו המערער באמצעות חבל, וגרם למתלונן חבלות בחזה עליון מרכזי, צליפות לצרציות שוט (משמע, שיסוף=קרע בבשר היוצר פצע עם קצוות לא סדירים) בגב ימין עליון, ובגב שמאלי תחתון.

אלימות כזו מחייבת את בית-המשפט לפעול לפי העיקרון המנחה בענישה שהוא: קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיה ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב' של החוק).

נדגיש בהקשר זה, שאין בידינו לקבל את הטענה שהועלתה בסעיף 26 של נימוקי הערעור ולפיה: **"עיקר הנזק הוא נזק כספי וכלכלי ולהרשיעו לא יתרום כהוא זה בשיקולי הענישה"**.

התנהלותו של המערער כלפי המתלונן, כמתואר בכתב-האישום המתוקן, אינה מתבטאת בעיקר בנזק כספי וכלכלי, כי אם בין היתר גם בכאב וסבל, עגמת נפש, הרגשת השפלה של הנפגע, ומהווה פגיעה בשלמות גופו ובריאותו של המתלונן, ולכן השיקול הרלוונטי בענישה אינו מתמצה במתן פיצוי בגין הנזק הכספי והכלכלי, שכמובן גם הוא קיים, אך מהווה רק חלק מן השיקולים שיש להביאם בחשבון בבואנו לקבוע את הענישה שהנאשם ראוי לה בנסיבות שכאלה, ובכלל זה יש להביא בחשבון את עיקרון ההלימה.

כ"ג. הן בפני בית-משפט קמא והן בטיעון שבפנינו, ביקש הסניגור כי בית-המשפט יימנע מלהרשיע את המערער, כפי שגם המליץ שירות המבחן בתסקירו. אמנם, לקראת תום הטיעון בפנינו מיום 16.1.2020 ציין הסניגור, כי נוכח הערת בית-המשפט הוא חוזר בו מן הבקשה לביטול ההרשעה, אך לא ראינו עצמנו פטורים מלהתייחס גם לנושא זה.

באשר להמלצת שירות המבחן בתסקירו, ראוי לזכור, כי זו משמשת כלי עזר בידי בית-המשפט בבואו לבחון את נסיבותיו של מבצע העבירה ואת נסיבותיה של העבירה, אך בית-המשפט הוא המופקד על ראיית התמונה הכוללת.

לעניין זה עיינו בע"פ 344/81 מדינת ישראל נ' שחר סגל, פ"ד ל"ה(4) 313, בעמ' 318, שם נאמר:

"(ד) שיקוליו של שירות המבחן למבוגרים אינם חופפים בהכרח את שיקוליו של בית-המשפט, וזאת, בין היתר, מאחר שהוא אינו מופקד על הראייה הכוללת, הבוחנת גם את

אלמנט ההרתעה הכללי ונתונים כיוצא באלה. לכן, אין לבוא בטרוניה אל שירות המבחן, אם הוא נותן דעתו בעיקר לאינטרס האישי של הנאשם, ואף מוכן להציע הצעות לשיקום, המעוגנות, לעתים, בהערכה ובהתרשמות ותו לא. השירות רואה את עיקר מעייניו במיצוי של היבט מוגדר של הנתונים, הנאספים לקראת ההכרעה השיפוטית, ובית-המשפט הוא שיוצר את האיזון הנאות בין הנתונים השונים ומופקד על ראייתו של השלם להבדיל מן הקטע או המקוטע. מכאן כי אל הדברים, העולים מן התסקיר, מצטרפים, בדרך כלל, נתונים רלוואנטיים נוספים, המשמשים יסוד לשיקוליו של בית-המשפט, כגון מהות העבירה, הלקחים לגבי האיש ומעשיו, כפי שהם מתגבשים בראייתו של בית-המשפט, ועוד."

כ"ד. הסינגור המלומד הפנה אותנו בנימוקי ערעורו לפסיקה ענפה שבה הורו בתי המשפט על ביטול ההרשעה, בעבירות שונות, ואכן קיים בסוגיה זו מנעד רחב של פסיקה, ואולם, כידוע, העיקרון השולט בענישה הוא עיקרון האינדיבידואליות, המחייב את בית-המשפט לבחון כל מקרה ומקרה לפי נסיבותיו הספציפיות, הן באשר לעבירה שבוצעה והן באשר למבצע העבירה.

ההלכה שנקבעה על-ידי בית-המשפט העליון ב-ע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ב(3) 337, בעמ' 342 (להלן: "**הלכת כתב**") הייתה ונשארה ההלכה הקובעת בשאלה הנכבדה באיזה נסיבות ניתן להימנע מהרשעתו של נאשם. התנאים שנקבעו לצורך זה, הם תנאים **מצטברים** כדלקמן, וכך נכתב שם:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל". (ההדגשה שלנו).

כ"ה. תמימי דעים אנו עם בית-משפט קמא שאף **לא** אחד משני התנאים הנדרשים לפי הלכת **כתב** מתקיים בענייננו. המערער, כמתואר כבר לעיל, לא זו בלבד שאיים על המתלונן כי יהרוג אותו, אלא אף גרם לו לחבלות חמורות כמתואר בכתב-האישום המתוקן שבעובדותיו הודה המערער.

נוכח התנהלותו האלימה של המערער כלפי המתלונן, החבלות החמורות שנגרמו, והאיום שהמערער השמיע, אין ולא יכולה להיות כל הצדקה לביטול ההרשעה.

התנאי הנוסף, פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, אף הוא לא הוכח.

נטען, כי ההרשעה תמנע מן המערער, שהוא בעל עסק עצמאי בתחום השרברבות, מלהיכנס לבסיסי צה"ל בצפון שבהם הוא מבצע עבודות, וכן יהא מנוע מלהתקשר עם גורמים העובדים עם מערכת הביטחון.

דא עקא: לא הוצג אישור כלשהו לא של צה"ל ולא מצד גורם בטחוני כלשהו בדבר חשש למניעות מעין זו.

המסמך היחיד שהוצג הוא של רואה-החשבון המטפל בענייניו של המערער אשר כותב באישור מיום 13.2.19, שבין לקוחותיו של המערער מצויים בסיסי צה"ל וחברות מתחום הביטחון וכי: "**לדברי מר ק' באם תירשם על שמו הרשעה פלילית, לא יוכל לתת שירות לאותם לקוחות...**" (ההדגשה שלנו).

הנה כי כן, האמור במסמך רואה-החשבון מבוסס על דברי המערער עצמו, וברי שבכך אין די.

עולה מן האמור שאף לא אחד מן התנאים הנדרשים בהלכת **כתב** לצורך הימנעות מהרשעה, מתקיים בענייננו.

כ"ו. בטיעונו בפנינו ניסה הסניגור המלומד להקהות ולו במעט מחומרת האירוע בציינו, שגם למתלונן היה חלק בהתרחשות, בכך שבמקום להישאר מעברו השני של הכביש, ובמידת הצורך להזעיק את המשטרה, מה שהיה מונע את אירוע האלימות, בחר המתלונן לחצות את הכביש לעבר המערער, ובכך מן הסתם הביא להתלהטות או הסלמת האירוע.

אין בידינו לקבל את טענתו זו של הסניגור הואיל וגם אם עדיף היה שהמתלונן יישאר מעברו השני של הכביש, כעצתו של הסניגור, הרי אין כל פרופורציה בין הגעתו של המתלונן לזירת האירוע לבין פרץ האלימות הבלתי נשלטת והברוטלית מצד המערער כלפי המתלונן.

נציין, שהמערער הודה בעובדותיו של כתב-האישום המתוקן, שעל-פיו הורשע, ללא כחל ושרק, מבלי שהועלתה בהודאתו זו כל טענה באשר להתנהלותו של המתלונן וביחס לתרומתו של האחרון לאירוע.

לכן, ראינו לנכון להעיר, שהמקום הראוי להעלות את הטענה שהמתלונן תרם להתרחשותו או להסלמתו של האירוע, היה בשלב מתן תשובת המערער לכתב האישום.

דהיינו, שעה שהודה המערער בעובדות כתב-האישום המתוקן, היה עליו להעלות את טענתו, כי לגרסתו, התנהלותו של המתלונן תרמה להתרחשות האירוע או הסלמתו, באופן שהייתה ניתנת אפשרות לב"כ המדינה לעמוד, במידת הצורך, על-כך שלגבי גרסתו זו של המערער ישמעו ראיות, דהיינו, עדות המתלונן ועדות המערער, אך כאמור הודאתו של המערער בעובדות כתב-האישום המתוקן הייתה בלתי מסויגת.

מכל מקום, נשוב ונדגיש, שאפילו מקבלים אנו את טענת הסניגור בנוגע להתנהלותו של המתלונן, אין בכך כדי להקהות מחומרת האלימות שהפגין המערער. בצדק רב קבע בית-משפט קמא בגזר הדין, שהמערער אמנם לא תכנן את התרחשות האירועים, ואולם חלקו של המערער באירועים הוא **מלא**.

כ"ז. עוד נציין, שמעיון בתסקיר שירות המבחן מיום 27.6.19 עולה, כי נטילת האחריות מצד המערער היא חלקית בלבד:

"לדבריו, המתלונן, אביו של שכנו, ניסה לעקור את הגדר ובתגובה לכך החל להתפתח ביניהם עימות מילולי ובהמשך זה אף הסלים לתגרה בין השניים. א' שולל כי זרק אבנים על המתלונן ושולל כי הצליף במתלונן עם חבל, כפי שמיוחס לו בכתב-האישום המתוקן".
(ההדגשה שלנו).

אמנם בישיבת בית-משפט קמא מיום 23.7.19 ציין הסניגור (עמ' 12 לפרוט')::

"אני מדגיש שאין כאן שום חזרה מהודאה והלקוח שלי מקבל אחריות מלאה על מעשיו"

אך אין הכחשה שהדברים כפי שנרשמו בתסקיר שירות המבחן אכן נאמרו על-ידי המתלונן.

נוסיף, שבטיעון לעונש בפני בית-משפט קמא (עמ' 17 לפרוט') ציין המערער, כי הוא מצטער וכי היה זה רגע של טעות, אך אין בהמשך דבריו של המערער משום גילוי אמפתיה לסבלו של המתלונן.

אדרבא, המערער טוען, כי המתלונן בא כדי להקניטו והוא (המערער) נפל בפח, ו"זה עלה לי ביוקר", כלומר, יותר מאשר הבעת חרטה יש בדבריו של המערער הסתכלות על המחיר שהוא נאלץ לשלם בגין העבירות שביצע.

כ"ח. עוד ביקש הסניגור המלומד לשכנענו, כי נאמץ את המלצת שירות המבחן להטיל על המערער צו של"צ חלף 6 חודשי המאסר בעבודות שירות.

עמדתנו היא, שבית-משפט קמא עשה כברת דרך של ממש לקראת המערער בכך שהטיל עליו ענישה לפי הסף התחתון של מתחם הענישה (6 חודשי מאסר שניתן לרצותם בעבודות שירות), וזאת בשים לב לגילו של המערער, היותו נטול כל עבר פלילי, אדם המנהל אורח חיים נורמטיבי, שזו הרשעתו הראשונה, ותוך התחשבות בנסיבות חייו ובנסיבותיו האישיות-משפחתיות, כפי שתוארו בתסקיר ובטיעוני הסניגור, וההשלכות שעל המערער לשאת בהן כיום עקב מעשיו.

ואולם, עדיין אין בכל אלה כדי להצדיק חריגה ממתחם הענישה לקולא, כעתירת הסניגור, ואין בכל אלה כדי להביא להמרת עבודות השירות בצו של"צ, ובוודאי משנה תוקף יש לכך נוכח עבירת האלימות החמורה בה הורשע המערער, והנזק שנגרם למתלונן, בשילוב עם האיום החמור שהשמיע המערער להרוג את המתלונן.

נוסיף, שבסעיף 9 לנימוקי הערעור נטען: **"ישנו אפיק שיקומי אמיתי שיכול להועיל עם המערער בצורה עמוד 16**

משמעותית", אך בתסקיר שירות המבחן צוין כי הואיל ואין מדובר באדם בעל דפוסי חשיבה אלימים בדרך כלל, אין המלצה להעמיד את המערער תחת צו מבחן, וממילא גם אין המלצה בדבר הפניית המערער למסגרת שיקומית-טיפולית כלשהי.

כ"ט. לטענת הסניגור בסעיף 10 של הודעת הערעור:

"לשיטתו של הח"מ הדבר הנכון הוא הטלת פיצוי. שליחתו של המערער לעבודות שירות לא תגן על האינטרס הציבורי בענייננו. המדובר במי שנגרם לו נזק, ונזק יש לתקן על-ידי פיצוי ותו לא, במיוחד כאשר ישנו אפיק שיקומי ראוי."

נכון הוא, כטענת הסניגור, שעל המערער לפצות את המתלונן, ובית-משפט קמא אכן הורה על-כך. ואולם, בנוסף לכך חייבת לבוא תגובה עונשית הולמת שהרי נוכח חומרת עבירת האלימות, שעליה כבר עמדנו לעיל, על בית-המשפט ליתן ידו אף הוא למיגור תופעת האלימות.

מטרה זו תושג על דרך של ענישה הולמת.

אין זה המקרה בו ניתן להסתפק בהמלצת שירות המבחן, ובית-משפט קמא עשה כברת דרך של ממש לקראת המערער והביא בחשבון את כל הנסיבות לקולא שבזכותן ניתן היה להסתפק בהטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לפי הסף התחתון של מתחם הענישה.

מקובל עלינו, שביצוע עבודות השירות יכביד על המערער שהוא בעל עסק עצמאי, אך מבחינה זו אין המערער שונה מנאשמים רבים ואחרים, בין אם שכירים ובין אם עצמאיים, שנגזר עליהם לרצות עונש מאסר על דרך עבודות שירות, וזאת כחלק אינטגרלי מן הענישה שעל המערער לשאת בה נוכח חומרת העבירות בהן הורשע, כפי שכבר פירטנו לעיל.

ל. התוצאה מכל האמור לעיל היא שלא שוכנענו כי נפל פגם כלשהו בגזר-דינו של בית-משפט קמא המחייב התערבות ערכאת הערעור.

כפועל יוצא מהאמור לעיל, אנו דוחים את הערעור.

על המערער להתייצב ביום **15.3.2020** שעה 08:00 בבוקר ביחידת עבודות שירות, מפקדת מחוז צפון, רח' הציונות 14, טבריה (במתחם תחנת משטרת טבריה) לקליטה והצבה.

המערער מוזהר בזאת, שמדובר בתנאי העסקה קפדניים המצריכים התייצבות רציפה ועל-פי הנחיות החוק והממונה. כל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להביא להפסקת ריצוי העונש בעבודות השירות וריצוי יתרת העונש על דרך מאסר מאחורי סורג ובריח.

למזכירות בית-המשפט:

יש להמציא בהקדם את העתק פסק הדין לממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, י"א שבט תש"ף, 6 פברואר 2020, במעמד הנוכחים.

**ש' שטמר, שופטת
עמיתה**

כ' סעב, שופט

**י' גריל, שופט עמית
[אב"ד]**